

Hồi Ký Đời Phó Quận: Bình Định An Dân

Trường Hợp Hành Chánh Điển Hình

“Bình Định An Dân”

(Bài này đã được đăng trong *California Magazine* tháng 7 năm 2008 có nhiều sai sót. Nay đã được viết lại cho đúng với sự thực vào ngày 26 tháng 3 năm 2016 đã được đăng trong Tập III “*Tâm Tư Quốc Gia Hành Chánh*” và tháng 4 năm 2023).

“Kính dâng hương linh các vị đã hy sinh vì lý tưởng quốc gia”

Lời mở đầu: Nước mắt đã hơn 30 năm. Tóc xanh râu bạc nay đã bạc trắng. Lý tưởng phục vụ quê hương dân tộc vẫn còn vương vấn mãi trong lòng ai nơi tha phương.

“Quốc gia hưng vong, Thất phu hữu trách”

“Tiên trách kỷ, Hậu trách nhân ,”

Người viết xin ghi lại diễn tiến sự kiện với hoài bão là từ đó rút ra được một bài học đã từ lâu ai cũng biết nhưng ít ai dám nhìn thẳng nói thật và phần đông đều đổ lỗi hoàn toàn cho chính giới Hoa Kỳ.

Bài viết không nhằm chỉ trích bất cứ ai vì các nhân vật trong trường hợp này trước đây là các chức quyền lãnh đạo chỉ huy trong tổ chức chính quyền và quân đội có trách nhiệm với một phần đất của cố quốc.

Để giữ được tính trung thực, bài viết cho dù tế nhị đến đâu cũng không tránh khỏi phần nào đụng chạm.

Nghệ thuật quản lý để được lòng dân, đưa đất nước đến an bình thịnh trị: Tài giỏi xảo quyết cũng không qua được Đức Liêm Chính vậy. Qua các đề tài thi tuyển chọn những người có năng khiếu bẩm sinh, học viện QGHC đã đào tạo được các sinh viên từ Ban Tham sự, Đốc sự cho đến Cao học khoảng trên dưới 2500 chuyên gia quản trị Hành Chánh.

Tháng 10 năm 1974, Phật Giáo Hòa Hảo đã tổ chức Tổng Đoàn Bảo An. Lực Lượng võ trang này đã chống lại Lệnh nhập ngũ và kêu gọi các đoàn viên Nhân Dân Tự Vệ (NDTV) mang súng đạn gia nhập Tổng đoàn. Đại tá Tỉnh Trưởng Phong Dinh đã giao cho Thiếu Tá Nghị viên Hội Đồng Tỉnh (NV/HĐT) về Quận Thuận Trung (Cờ Đỏ) tìm cách hòa giải. Sau đó lại giao cho Trung Tá Trung đoàn trưởng Địa Phương Quân (ĐPQ) tìm cách dàn xếp. Bốn tháng sau Đại Tá Tỉnh Trưởng đã quyết định dùng :”Giải pháp Hành chánh”. Đã xuất thân từ HV/QGHC thì bất cứ Cựu Sinh Viên nào cũng có khả năng đảm nhận vai trò này. Người viết đã may mắn được Đoàn Anh Khóa 8 Đốc sự, Nguyễn Hữu Dậu, chuyên gia Phó Tỉnh trưởng, tin nhiệm đề cử vào giải pháp này.

Tình Hình Quận Thuận Trung và các mối quan hệ

Từ sau năm 1973 cho đến ngày mất nước 30/4/1975 tất cả chức vụ Quận trưởng đều do các sĩ quan cấp Tá đảm nhiệm. Các Phó Quận Trưởng Hành Chánh thỉnh thoảng mới được đề cử Xử lý thường vụ khi các sĩ quan đương nhiệm Quận Trưởng vắng mặt, thời gian dài lắm là một, hai tháng mà thôi.

Đầu tháng 10/1974 viên Trung tá Quận trưởng Thuận-Trung đột ngột được lệnh về Bộ Quốc phòng. Người viết, Đốc sự hạng nhì, Phó quận trưởng được Đại tá Huỳnh Ngọc Diệp, Tỉnh Trưởng Phong Dinh đề cử Xử Lý Thường Vụ Quận trưởng. Năm ấy người viết vừa 28 tuổi. Sau vài ngày đưa Trung tá đi thăm các xã lần cuối, người viết lại ngồi ghe máy đưa ông ta đến ranh giới Quận rồi mới trở về.

Nhớ lại tháng 1 năm 1974 khi được lệnh hoán đổi từ quận Thuận Nhơn sang Thuận Trung, đích thân Thiếu Tá Ngô Sửu, Quận trưởng Thuận Nhơn cùng ngồi trực thăng sang Thuận Trung giới thiệu người viết với viên Trung Tá Quận trưởng. Ông ta cho biết trước đây đã làm trưởng trại ĐĐQ Biên Phòng ở Ben -Hét, quận ĐakTô. Người viết cũng tự giới thiệu mình là Trung úy biệt phái đã phục vụ 2 năm ở quận ĐakTô và 2 năm ở quận Kontum.

Dù đã trình Sự vụ lệnh do Đại Tá Tỉnh Trưởng Phong Dinh ký nhưng viên Trung Tá này vẫn không chấp nhận. Ông ta muốn lưu giữ anh Phó Quận cũ. Người viết lại trở về Thuận Nhơn. Hơn nửa tháng sau khi Đại Tá Tỉnh Trưởng chính thức can thiệp để người viết qua Thuận Trung, thì mối quan hệ giữa Trưởng và Phó đã diễn ra không mấy gì tốt đẹp.

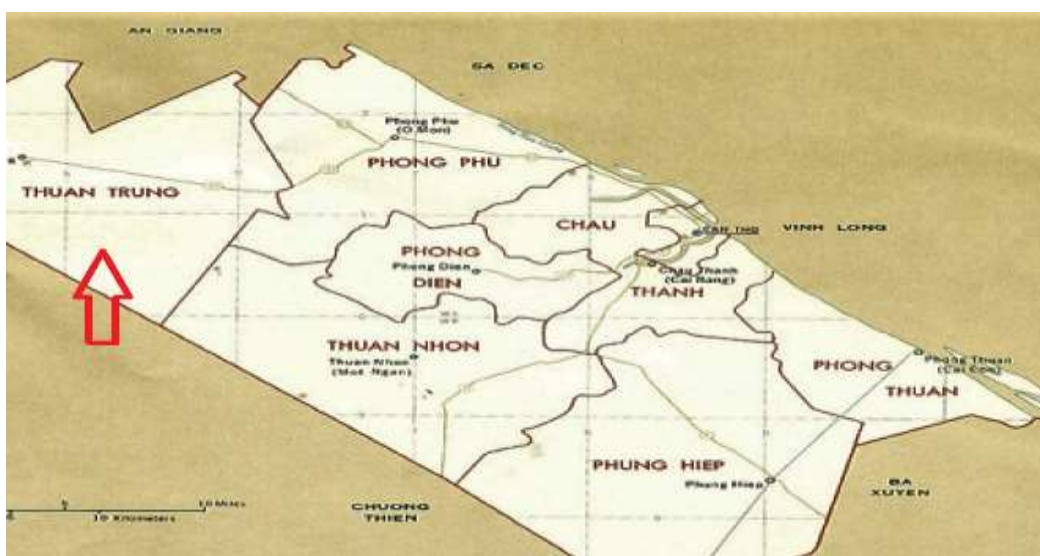
Trong vai trò Phó quận trưởng Hành chánh, người viết thường làm đúng theo Huấn Thị của Bộ Nội Vụ. Đã nhiều lần can ngăn Trung Tá về những quyết định ngoài luật lệ cho phép. Điển hình là đã không chịu theo ý ông ta v/v Cấp giấy phép cho hơn 10 cơ sở thương mại xây dựng trên bờ sông khi chưa có sự đồng ý của Ty Công Chánh Tỉnh. Ông ta chỉ dùng các anh Nghĩa quân biệt phái sang Văn phòng Quận. Có một lần trước mặt các nghĩa quân Trung Tá đã tuyên bố :” Trong quận này chỉ có thằng Út là làm hợp ý ông thôi “. Hậu quả v/v Cấp giấy phép bất hợp pháp là các chủ căn hộ kiện lên Giám Sát Viện. Trung Tuần tháng 9/1974 Giám sát viên xuống Tỉnh Phong Dinh. Chánh Văn Phòng Tỉnh, Bửu Uyển K11 Đốc sự lên đầu máy thay vì mời Trung Tá Quận trưởng và Xã trưởng xã Thị Trấn là hai người trong cuộc lại gọi người viết về Tỉnh gấp để gặp Giám Sát Viên.

Ở nơi quá xa tình lý, chẳng có gì để giải trí, người viết đã cùng với Trường chi Thanh niên, Y tế phát động phong trào Bóng bàn. Xin được một bàn bóng theo tiêu chuẩn quốc tế. Lên Sài Gòn tìm mua các mặt vợt nhà nghề. Huấn luyện cho các Chi Sở, Sĩ quan chi khu. Lên tỉnh mời các đội cấp tỉnh về quận tổ chức thi đấu tranh tài cho học sinh và đồng bào xem. Hầu như suốt ngày người viết đều có mặt trong phòng bóng bàn ngay trong khuôn viên quận đường.

Cách đây một tháng, đầu tháng 9/1974 trong đêm địch đã pháo kích vào quận đường, tiếng Depart nghe rất gần và nổ ngay. Người viết đã chuẩn bị sẵn một giỏ đầy đủ chăn mền và sửa cho con bú qua đêm. Cố ngồi nán lại khi nghe nổ vài trái đầu, có trái nổ văng cát đá lên cả mái nhà. Chợt nghe nổ dồn dập, tác giả mới vội tay ấm con thơ, tay dẫn vợ, bước ra cửa thì tiếng pháo cối chớp lửa đã phạt đứt ngang cây đu đủ trước mặt. Vợ xuống hầm truyền tin tránh đạn. Chờ im tiếng depart tác giả vội quay trở ra, vừa bước được vài bước là té sấp bất tỉnh vài giây, ngất đi và sau đó là tức ngực. Phản ứng đầu tiên là thoa nắn khắp người để xem có nơi nào bị thương không? Viên đạn súng cối chạm nhà tiền chế nổ banh mái tôn và cửa lớn mà người viết thì may mắn không bị một vết nào. Nhìn thấy máu chảy dài trên mặt anh Trung sĩ đứng cạnh hầm, vợ người viết vội la lên. Trung tá bảo” Ông Phó đang đứng ở đây mà”.

Ngày hôm sau đưa vợ con về tỉnh, ở lại để cùng với Quận trưởng và các sĩ quan chiến đấu ngăn địch. Nấp sau hàng cây Còng (cây có thân lớn, hoa vàng, hạt đỏ thường được trồng ở Dinh thự người Pháp) chợt Trung Tá thấy người viết đầu trần. Ông ta vội quát ban 4 tiếp liệu đem ngay nón sắt cho tác giả. Cấp số AR16 không có thì tay cầm Carbine M2 cũng tốt vậy. Liền buổi trưa trong ngày được anh Chánh văn phòng gọi về họp, Anh Phó Tỉnh muốn người viết về để lánh nạn. Các sĩ quan và nhân viên Viễn thông đều chờ nghe tác giả trả lời. ” Trình xin ở lại”. Sau đợt tấn công qua Cổng chào, viên Phó trưởng ấp Thị trấn bị tử thương cùng với một số binh sĩ. Người viết đã cùng với Ban Nhân dân Tự Vệ, Xã trưởng và Hội đồng Xã Thị trấn đến thăm ủy lạo các gia đình. Xin truy tặng NDTV Bội tinh cho Cố Phó Ấp An ninh. Cấp thời tác giả lấy ngay huy chương của mình kính cẩn cài lên áo quan người mới hy sinh vì nước.

Thuận Trung là quận thuộc vùng IV. Nguyên trước đây là đồn điền trồng lúa của người Pháp. Dân số trên 100 ngàn người, có 4 xã ngân sách tự túc 100% có 2 xã mỗi xã có trên 10 Ấp. Tôn giáo chính là Phật giáo Hòa Hảo chiếm 90%.

Nguồn lợi chính là từ sản xuất lúa gạo. Ruộng đất cò bay mỗi cánh. Toàn quận có trên 260 máy cày. Trục lộ giao thông chính là đường thủy. Quận đường nằm cách xa tỉnh lỵ 50 Km. Phải ngồi ghe máy 25Km ra liên tỉnh lộ, từ đó mới có xe đò đi về tỉnh. Nếu không có chiến tranh thì dân chúng sống rất an lành và sung túc.

Kiểm soát các Trạm thu thuế

Gần đến cuối năm các ghe hàng chuyên chở lúa gạo ra vào tấp nập. Lợi dụng chính sách Bao vây Kinh tế địch nhiều Trạm kiểm soát tự động mọc lên thu tiền mãi lộ, cùng với nạn mua lúa non càng làm cho giá lúa gạo lên cao. Họp nhiều lần với Bộ chỉ huy Chi khu, Bộ Chỉ huy Cảnh sát để ấn định số lượng và địa điểm đặt Trạm; cũng không có hiệu quả. Địch thân hằng ngày, mặc bà ba đen ngồi ghe máy theo dõi. Quả nhiên quận đã chứng kiến tận mắt và cấp thời cho thay đổi. Một lần bắt gặp một toán quân nhân chặn ghe lúa thu thuế. Rất lấy làm ngạc nhiên và tra hỏi, thì được trả lời là Trạm thu thuế của Thiếu tá Tiểu đoàn trưởng đang đóng quân ở gần đó. Quận cho lập Biên bản và ra lệnh dẹp ngay. Một lần khác thì bắt gặp vài ghe lúa đi sang tỉnh bạn sai lộ trình, các chủ ghe đã xuất trình Giấy phép do Trường Cuộc Cảnh sát ký.

Chiều về thì giải quyết công việc văn phòng, ký giấy tờ. Đêm xuống thì cùng với Ban NDTV đi tuần tra các trạm gác NDTV. Trước thì trách nhiệm một, bây giờ thì phải gấp hai, ba. Quận đã căn dặn Ban Truyền tin Chi khu và Ban Viễn thông Quận có vấn đề hỏa tốc, thượng khẩn cứ gọi ngay trong đêm. Chỗ ở là căn nhà nhỏ từ thời Pháp để lại. Các vị tiền nhiệm đã để lại cho 2 cái giường cũ, 1 cái bàn nhỏ xíu và 3 cái ghế nhỏ được làm từ thùng đạn pháo binh. Mỗi trưa đều cho lau sạch sàn đá hoa và người viết nằm đọc kinh Phật.

Căn nhà này nổi tiếng là có nhiều ma. Một lần anh Cận vệ đang ngủ ngon, bỗng dưng nghe la ú ớ, tiếng lên đạn M16, rồi anh chạy xông ngay vào chỗ người viết nằm. Thấy vậy, người viết hỏi, anh ta trả lời “Nó chạy vào đây mà ông thầy”. Nhiều hôm đi Tỉnh về, không gặp anh nghĩa quân trông nhà. Người viết hỏi “Sao vậy?”, anh ta bảo “Sợ ma”, người viết hỏi: “Ban ngày cũng có ma hả?” Nghe anh một tiếng: “Dạ” ngon lành.

Địch lúc này tấn công mạnh, pháo kích và đánh chiếm các đồn bót tiền tiêu, đêm đêm người viết ẵm con hát nhạc tiền chiến cho con ngủ trong tiếng đại bác 105 li bay qua đầu của trung đội pháo binh sát cạnh nhà.

Hằng ngày trên thủy trình về Tỉnh nhìn thấy cờ quốc gia trên các đồn bót rách và cũ quận đều gọi máy cho các đồn bót về Quận nhận cờ mới. Cuối năm sáng sớm sương mù, thông thường có hai Tiểu đội mở đường, chờ khi bắt được tay nhau người viết mới ra đi. Nhiều hôm vì có việc khẩn cấp, quen với mìn bẫy, bắn sè. Khỏi cần chờ lính mở đường người viết vẫn đi. Trên thủy trình thỉnh thoảng có nhiều quân nhân đón ghe quá giang, người viết đều cho ghé vào rước đi. Một hôm nhìn vào bờ thấy một quân nhân mũ đỏ đưa mũ vẫy đón ghe, ghe dân đi trước không dừng, anh mũ đỏ này vội lấy lựu đạn ra. Người viết cho ghe cặp bờ gấp. Chợt nhận ra người viết, người lính ấy vội chạy mất dạng. Gọi máy cho Xã trưởng Ô long cho tìm giữ ngay quân nhân này để giáo dục. Đón ghe dân bằng lựu đạn thì Chiến tranh chính trị có nói hay cách gì cũng vẫn mất lòng dân. Khi trở về thì được Xã trưởng báo cho hay: Quân nhân này trước là Mũ đỏ nay là Nghĩa quân đóng đồn xa. Anh ta hứa là sẽ không đón ghe bằng lựu đạn nữa.

Quan hệ với Chi Khu

Trong quan hệ với Chi Khu, quận lấy tình cảm san sẻ. Lúc Chi Khu thiếu hụt văn phòng phẩm, quận đều cho không. Chiếc ghe máy vì nhu cầu khẩn cấp quận đều cho Ban 4 sử dụng dễ dàng. Vài tháng trước đây. Một hôm đang đánh bóng bàn, chợt thấy anh nghĩa quân đưa giấy xin mượn ghe của Đại úy ban 4, các sĩ quan xem người viết giải quyết. Hai lần trước viên Đại úy đã sai lính sang mượn ghe kiểu này. Cho mời Đại úy.

“Đây là lần thứ ba Đại úy viết giấy sai lính sang tôi lấy ghe, bộ đại úy thấy tôi dễ muốn ra lệnh cho tôi hả?

Viên đại úy trả lời: ” Ông Phó phân biệt hành chánh và quân đội.

Trả lời ” Chi khu là một chi như các chi Y tế, Thanh niên, Dân vận Chiêu hồi, chi An ninh quân đội, Chi Cảnh Sát (BCH/CSQG) v.v trực thuộc quận, Đại úy chỉ là trưởng ban của chi khu thì làm sao mà ra lệnh cho quận được. Lần sau muốn nhờ ghe quận mời Đại úy sang phòng tôi.”

“Tôi là trung úy đây. Tôi đã ở Đakô hai năm, Kontum 2 năm. Đại úy đã nghe tiếng ““Hú Tử thần”” của hỏa tiễn 122 ly chưa? Đã đặt chân xuống ngọn đồi Charlie, nơi Đại tá Nhảy dù Nguyễn Đình-Bảo lưu danh thiên cổ chưa? Đại úy đã ở đâu vậy?. Im lặng. “Đừng nói phân biệt hành chánh và quân đội nghe.”

Cuối năm các xã thường vào sâu ở các vùng “Xôi đậu” để thu thuế Điền. Khi hỏi có vấn đề gì gây trở ngại? Các Ủy viên Thuế vụ đều cho hay là tất cả các sĩ quan có ruộng đất từ trước đến nay đều không chịu đóng thuế Điền.

Nội Loạn

Chiến trường đang cần nhiều lính bổ sung. Tỉnh trưởng giao cho Phó Quận thêm chức Chủ tịch Ủy ban Tuyển mộ nhập ngũ. Cùng với Ban 1 Chi khu, Chi An ninh quân đội, BCH/CSQG Quận đến các xã thu dụng nhân lực cho quân đội.

Cùng thời gian này tháng 10 năm 1974 Tổng Đoàn Bảo-An Phật giáo Hòa Hảo được thành lập do Hai Tập làm Tổng đoàn trưởng. Hai Tập cho các Tổ chức PGHH Xã, Ấp tuyển mộ đoàn viên. Chống lại Lệnh Nhập ngũ và kêu gọi đoàn viên NDTV mang súng đạn gia nhập Tổng Đoàn. Một số Trung đội trưởng nghĩa quân đào ngũ về làm Đoàn trưởng.

Nhiều lần TĐ/Bảo An đã tập họp người đông đảo, cờ xí biểu ngữ rùm beng, diễu hành bằng ghe tàu ngang qua quận đường để phản đối, yêu cầu quận trả lại các đoàn viên vừa bị giữ vì trái lệnh nhập ngũ. Nhất cử nhất động quận đều báo về Tỉnh.

Nghị viên Hội đồng Tỉnh (NV/HĐT), nguyên trước đây là Quận trưởng Thuận Trung liên tục gần 7 năm được ĐT/Tỉnh Trưởng ủy nhiệm về Xã Thạnh-Phú tìm hiểu và tìm cách hòa giải.

Trong đêm 31/1 /1975, nhằm ngày 20 tháng Chạp năm Giáp Dần, ba Ấp gần ranh tỉnh bạn đã có trên 200 NDTV mang trên 130 súng gia nhập TĐ/Bảo An. Số đoàn viên TĐ/BA Xã Thạnh - Phú và một số đoàn viên NDTV tỉnh bạn nay đã lên đến trên 500 người đang đóng quân trên phần đất giáp ranh hai Tỉnh Phong-Dinh và An-Giang chỉ cách Văn phòng Xã chừng 800 mét.

Dàn xếp Tôn giáo

Ngày hôm sau Bộ chỉ huy Trung đoàn Địa phương quân Tiểu Khu Phong – Dinh hành quân lên quận. Trung Tá Trung đoàn Trưởng Dương Thành-Nghệ là chức sắc có uy tín trong Phật giáo Hòa Hảo (PGHH) đã từng làm Quận trưởng nhiều năm bị thương nhiều lần ở hai quận Thuận Nhơn và Thuận Trung nhận lệnh ĐT/Tỉnh trưởng đứng ra giải quyết.

Mượn xe Jeep của Chi An Ninh Quân đội lái đưa ông ta ra điểm tập trung. Trên đường đi ông ghé vào một chùa PGHH và bảo người viết đi về. Vì trách nhiệm Quản Hạt ,quận đã yêu cầu cùng đi. Viên Trung Tá khi để ra mặt: “Anh mà làm quận trưởng cái gì, có khả năng thì đâu để cho mất súng nhiều như vậy.”

Trở về văn phòng quận gọi Xã trưởng Thạnh Phú và ba xã còn lại: Yêu cầu Xã hết lòng giúp đỡ Trung tá, và có biện pháp ngăn chặn đường để mất thêm người và vũ khí nữa.

Được biết Thiếu Tá NV/HĐT, Ngô Cầm thay vì hợp tác với xã Thạnh-Phú để cùng nhau tìm cách kêu gọi các đoàn viên NDTV mang súng đạn trở về, thì ông ta đã tay cầm danh sách lấy nhiều chữ ký vận động các đoàn thể tôn giáo thân hào nhân sĩ xin cho viên Thiếu Tá XLTV Chi khu trưởng được làm Quận trưởng chính thức. Ai cũng biết Thuận Trung là một quận rất giàu. Ứng cử viên Quận trưởng thì rất đông. Quyết định bổ nhiệm Quận trưởng là do Tư lệnh Vùng. Đâu có việc lấy chữ ký vận động là được làm đâu. Uy tín của một Quận trưởng Thuận Trung gần 7 năm, nay là NV/HĐT đại diện cho 100 ngàn dân đã không làm đúng vai trò Dân Cử của mình là hợp tác với chính quyền Xã, Quận trái lại còn tìm cách thay thế viên chức hành chánh do thời thế phải XLTV.

Việc làm của Thiếu Tá NV/HĐT đã làm giảm hiệu năng vai trò XLTV do người viết đảm trách. Thái độ miệt thị của viên Trung Tá càng làm cho người viết ngao ngán thối tha cái thời quân đội hoá chính quyền: “Trọng Võ khinh Văn “. Buổi chiều cùng ngày nhận điện thoại của anh Nguyễn Thanh Cần , K8 Đốc-sự, Phụ tá Hành chánh Tỉnh: ”Yêu cầu phải có kế hoạch đường để mất thêm người và vũ khí”. Đây là Lệnh đầu tiên của Tòa Hành chánh Tỉnh Phong Dinh sau gần 4 tháng Nội loạn nổ ra. Không có một văn thư chính thức nào của Tòa hành chánh chỉ thị đường hướng giải quyết.

Quận ký ngay: Lệnh Giới Nhiệm trên toàn quận hạt từ 10 đêm cho đến 5 giờ sáng. Thành lập Toán Kiểm Soát Quân vụ với thành phần Chi khu, BCH/CSQG quận, cử Đại úy Trưởng ban 5 Chi Khu làm trưởng toán.

Kiểm soát lịnh giới nghiêm

Ngày đêm đầu tiên toán kiểm soát quân vụ báo cáo: tất cả đều tuân lịnh, ngoại trừ một Cảnh sát viên uống rượu ngồi lì trong quán không chịu về. quận hỏi, viên Trung sĩ cảnh sát cho hay “Ông Lưu linh thuộc Ban CSĐBíệt”. Quận cho mời Thiếu úy CSĐB yêu cầu mang ma men qua quận. Chừng 15 phút sau, ba cảnh sát viên đã khiêng người này lè nhè sặc mùi rượu sang trước cổng quận. Quận bảo Thiếu úy CSĐB xối nguyên một mũ sắt nước lạnh cho tỉnh rượu, mang về BCH/CSQG Quận để có biện pháp kỷ luật.

Đêm thứ hai sau 10 giờ Đại úy trưởng toán báo cáo là: có một số sĩ quan vẫn ăn nhậu, họ xem lịnh giới nghiêm không ra gì. Người viết đi bộ sang nhà lồng chợ. Từ xa trên cầu sắt đã thấy một số sĩ quan ngồi quanh một bàn rượu, một hai hàng bán mồi vẫn còn ngồi chờ khách. Vừa chợ trông thấy người viết tất cả sĩ quan đều đứng dậy chào. Thì ra là các sĩ quan thuộc các Đại đội đã từng đóng quân ở Văn phòng quận Thuận Nhơn các năm trước đây nay sang bảo vệ Thuận Trung. Năm trước khi còn ở quận cũ người viết đã cùng vợ con ở ngay trong văn phòng quận. Quận đường nằm ngoài vòng đai an ninh của Chi Khu, nên mỗi đêm đều có một Trung đội đến bảo vệ. Những hôm vợ con sĩ quan và lính đến thăm, vợ chồng người viết đều giúp họ ngủ qua đêm, chút gạo, chút củi, chút mắm để gia đình hàn huyên đầm ấm. Những đêm mưa bão thường mở cửa mời họ vào ngủ qua đêm. Những ngày cuối năm, đêm Giao thừa vợ chồng người viết thường mời họ chung vui mút kẹo trà bánh để sưởi

ấm lòng chiến sĩ. Nay thấy NV họ nói “Lâu ngày mừng gặp lại ông, đóng quân bên Thuận nhưn hỏi Văn phòng thì được biết ông đã qua đây.” Nhìn các quán không có khách, người viết bảo: “Quán nào có khách thì tiếp tục, Quán nào không thì dẹp ngay.” ,bắt tay các sĩ quan, nâng ly bia cùng uống cạn một hơi chúc mừng sức khỏe, rồi cáo từ. Bước vội qua cầu sắt về lại quận đường, chờ đợi. Quả nhiên chừng năm phút sau các sĩ quan đứng dậy, hàng quán đóng cửa.

Sau gần ba ngày chờ đợi đến trưa ngày 24 tháng Chạp, (04/02/1975) Trung Tá Trung đoàn trưởng trở về dinh quận trưởng. Trước mặt Thiếu tá XLTV Chi khu trưởng cùng các sĩ quan ông ta tỏ vẻ mệt mỏi, bực dọc, tức giận, chưởi thề rồi bỏ đi.

Buổi chiều lúc đang đánh bóng bàn ở nhà Thanh Niên, chợt có hai người dân sự ngang nhiên sấn vào áp lực quận phải trả tự do cho các đoàn viên NDTV hiện đang bị giữ vì đã không thi hành lệnh nhập ngũ. Các sĩ quan ANQĐ và CSĐB rất bất bình.

Tình hình trở nên căng thẳng vì chẳng ai nể nang một viên chức hành chánh không có thực quyền. Người viết vẫn không hiểu: Tại sao Thuận Trung một quận giàu có như vậy mà chức vụ Quận trưởng lại được bỏ trống quá lâu.

Đêm xuống khi đi thăm các trạm gác NDTV thì nghe tiếng cười nói lớn của Đại úy Trần Văn Lý, Chỉ huy trưởng CSQG quận, miệng cười chân đá lon, nghe lon ton. Có đêm còn nghe ông nói cười rồn rảng từ trong quán nước. Bước lại gần, viên cảnh sát giữ cửa định mở miệng chào, người viết ra dấu, rồi bỏ đi. Vài phút sau thì nghe im tiếng. Đại úy CHT/CS là bạn học với nguyên Trung tá quận trưởng ở Châu Đốc, biết việc làm bên trong của bạn mình, nên chẳng mấy nể vì. Mỗi lúc quận mời họp, ông ta đã tìm mọi cách để né tránh. Biết vậy, sau này mỗi khi họp Ủy Ban An Ninh Quận khi các Trưởng ban Trưởng chi đã hiện diện đông đủ người viết mới đi bộ sang BCH/CSQG Quận gõ cửa. Nhờ vậy lần sau thấy ông ta có vẻ nghiêm chỉnh hơn.

Lễ Ủy Quyền khác thường và Giải pháp Hành Chánh được đích thân ĐT/TT giao phó cho Phó Quận.

Sau một ngày dài mệt mỏi, dù ngái ngủ vẫn sang văn phòng làm việc đúng giờ. Lúc 9 giờ nhận điện thoại của Tổng đài Truyền tin là ra gấp cầu tàu trước quận để đón ĐT/TT trưởng. Hôm đó là ngày 25 tháng Chạp năm Giáp Dần. Thông thường khi có tân quận trưởng thì đích thân Đại Tá Tỉnh Trưởng được Trực thăng đưa xuống quận chủ tọa lễ bàn giao, được tổ chức ngay trong khuôn viên BCH/Chi khu . Nay Đại Tá Tỉnh Trưởng xuống quận, không được nghe Tòa hành chánh báo trước để chuẩn bị tài liệu thuyết trình, và tổ chức đón tiếp. Khi Trung Tá Trung đoàn trưởng chưởi thề rồi bỏ đi, người viết đã biết ngay là có chuyện chẳng lành sẽ xảy ra cho mình. “Trăm dâu đổ đầu tằm.” Không biết chuyện gì đây?

Tay cầm cuốn sổ, chân bước nhanh ra ngay cổng quận. Từ xa đã nghe nhiều tiếng máy Giang đỉnh nổ lớn. Bên kia bờ sông ngay nhà lồng chợ hàng trăm dân chúng đang xông xáo hiếu kỳ. Vừa quay sang hướng phải thì nhận ra đầy đủ các giới chức lãnh đạo cấp Tỉnh: Ngành Tư pháp: Chánh Án, Phó Biện lý. Ngành Dân cư: Chủ Tịch HĐ Tỉnh. Ngành Cảnh Sát: Đại Tá Trần Văn Sơn , CHT/CSQG Tỉnh, vài Ty Sở Trưởng, phóng viên đài Truyền hình Cần -Thơ và đây rồi Ngành Hành chánh: Anh Phó Tỉnh trưởng, thẩm quyền trực tiếp của mình. Định bước ngay đến nhưng Anh nghiêm mặt hất đầu về phía chân cầu sắt. Từ xa kia gần chân cầu là chiếc Giang đỉnh chỉ huy có một mình ĐT/TT đang ghé cặp sát bờ. Đây là chuyện hi hữu trọng đại chưa bao giờ có ở quận lỵ Thuận Trung. Dưới sông thì nghe tiếng máy nổ rất lớn của các

giang đình, trên bờ thì đông đảo binh sĩ và cảnh sát, ngay nhà lồng chợ thì dân chúng đang hưởng về chiếc giang đình chỉ huy. Đưa mắt nhìn xa thì các vị chỉ huy cấp Tỉnh đang nhìn về nơi một mình người viết đang chờ đón Đại Tá Tỉnh Trưởng kiêm Tiểu Khu Trưởng (đã làm Tỉnh Trưởng nhiều Tỉnh), người lãnh đạo chính quyền và quân đội của Tỉnh Phong Dinh.

Tất cả mọi người đều đang chứng kiến một Lễ Ủy Quyền độc đáo. Đâu có ai nghe được mẩu đối thoại ngắn gọn giữa Đại Tá Tỉnh Trưởng và một Cựu Sinh Viên QGHC đang mệt mỏi và bị sĩ nhục vì XLTV này. Chờ cho giang đình ra giữa lòng sông. Đại Tá Tỉnh Trưởng bước lên bờ. Cúi đầu chào. Ông không bắt tay.

Ông nói "Anh làm quận trưởng như thế này thì tôi bực về Tỉnh. Súng mất trên trăm khẩu là trách nhiệm của Anh. Cho bắt ngay Xã trưởng, CT/HĐXã, các Trưởng Ấp liên hệ cho tôi."

"Dạ" một tiếng. Trong đầu người viết bỗng sáng lên, trí óc mở ra, hai chân chụm lại, dờ vội sờ tay ghi ngay lệnh để Đại Tá Tỉnh Trưởng dịu cơn giận. Sau đó ông bỏ đi ngay qua cầu sắt sang Bộ Chỉ Huy CSQG Quận, nơi đang tổ chức tiệc Tất niên.

Nếu cho bắt Xã trưởng, CT/HĐXã thì lấy ai điều hành để thu hồi súng đạn. Quận gọi máy mời hai giới chức đứng đầu xã về quận, nói lớn cổ tình cho viên Đại úy tùy viên của Đại Tá Tỉnh Trưởng nghe.

Tòa Hành Chánh Tỉnh Phong Dinh

Việc chẳng dừng dừng. Bước vội ra khỏi cổng BCH/CSQG Quận, trước mặt là con đường độc đạo chờ đợi. Chừng 20 phút sau đã thấy hai viên chức chạy Honda vào. Nhìn quanh không có ai người viết dặn: "khi nào nghe tiếng tôi thì hãy trả lời." Đại Tá Tỉnh Trưởng ra lệnh bắt hai ông. Nội vụ như thế nào? Lỗi của ba Phó Ấp An Ninh.

Các Biện pháp cấp thời sau bốn tháng xảy ra Nội loạn.

-Cho Cuộc cảnh sát, Xã đoàn Bình định phát triển theo dõi, bám sát các gia đình có thân nhân mang súng theo Tổng Đoàn Bảo An (TĐ/BA).

-Lập ngay hai nút chặn trên đường và dưới nước để bắt giữ những người mưu loạn tính đào thoát.

-Cho Ba Phó Ấp An ninh về quận chờ lệnh.

-Hội Đồng Xã đến các gia đình có người theo Tổng Đoàn Bảo An yêu cầu viết thư kêu gọi mang súng về.

” Hai ông về làm ngay. Sau khi Đại Tá Tỉnh Trưởng cùng phái đoàn về lại Tỉnh, tôi sẽ hỏa tốc ra xã.”

Quay vội vào sân BCH/CSQG Quận, người viết đã trình bày mọi việc. Anh Phó Tỉnh lắng nghe và im lặng.

“Bắt hết Xã trưởng, CT/HĐ Xã thì làm sao lấy lại được súng đạn.” Anh Phó Tỉnh cười cười không trả lời.

Khoảng 11 giờ trưa Đại Tá Tỉnh Trưởng, Anh Phó Tỉnh cùng phái đoàn lên các giang đình trở về Cần -Thơ, quận cùng Trung úy và các Hạ sĩ quan Ban NDTV lên ghe máy ra gấp văn phòng xã Thạnh -Phú. Theo báo cáo của Xã : ” Lực lượng TĐ/BA nay đã lên đến trên 500 đoàn viên, với khoảng trên 150 súng, trong đó có trên 140 súng của xã Thạnh -Phú Hiện đang đóng quân giáp ranh hai Tỉnh, chờ lệnh để tập trung về Tây An Cổ Tự”. Ba ngày trước đó, Trung Tá Trung Đoàn Trưởng đã cùng ăn ngủ với Bộ chỉ huy TĐ. Lúc dàn xếp sắp xong thì chuyện bất thành vì: Trung Tá Trung Đoàn Trưởng gọi trực thăng và xe Jeep đến. Các cấp chỉ huy không đồng ý, vì sợ bị đưa ra khỏi Tỉnh.

Ba mươi phút sau khi Đại Tá Tỉnh Trưởng rời Thuận Trung , lúc 11giờ30 trực thăng đưa Trung Tá Tham mưu Trưởng Tiểu khu, Thiếu Tá Cảnh sát Đặc biệt Chỉ huy Phó BCH/CSQG Tỉnh đến để xem quận có kế hoạch giải quyết như thế nào , đánh giá Kế hoạch có hiệu quả tốt đẹp hay không? Có cần đến giải pháp mạnh hay không ? và lúc nào.?

Quận đã vạch các bước hành động cấp thời :

1-Kêu gọi các đoàn viên NDTV mang súng đạn trở về; sẽ không bị kết án.

2-Lập các nút chặn để bắt giữ những người gây loạn đang tìm cách trốn thoát.

3-Hội đồng nhân dân xã yêu cầu gia đình viết thư kêu gọi thân nhân mang súng đạn trở về.

Sau khi hội ý với Trung Tá TMT/TK v/v các quân nhân bỏ ngũ, người viết đã viết “Lời Kêu Gọi” nội dung sẽ khoan hồng không bắt bớ kỷ luật bất cứ ai khi mang súng đạn trở về. Các quân nhân cũng được phục vụ trong phạm vi Tỉnh, Quận được khoan hồng không xử phạt. Lời Kêu Gọi có chữ ký của Người viết: ”Thừa Ủy Nhiệm Tỉnh Trưởng Phong Dinh; XLTV Quận trưởng Thuận Trung, Thiếu Tá NV/HĐT, Chánh Hội Trưởng PGHH Quận. Cho người mang thư đến bản doanh TĐ/BA, và trao tận tay Bộ Chỉ Huy TĐBA

Hai trạm kiểm soát có kết quả ngay. Bắt được Năm Sáng, người đã len lỏi kêu gọi các đoàn viên NDTV mang súng theo TĐ/BA. Thiếu Úy Hoàng Trưởng cuộc CSQG báo cho người viết biết. Vài tháng trước đây Năm Sáng đã nhiều lần mời người viết ăn nhậu. Nể tình lắm người viết đã uống vài ly, người viết bảo :”Nếu có bằng chứng thì tạm giữ rồi chuyển về Tòa án Tỉnh.””

Đang nghe máy để giải quyết công việc ở Văn phòng Quận, chợt thấy Trung sĩ Hồng ban NDTV chạy gấp đến báo: Thiếu Tá NV/HĐT ra lệnh cho Trưởng cuộc CSQG thả Năm Sáng ra. Người viết cho lệnh Cuộc CSQG xuống bờ sông giữ Năm Sáng lại. Thiếu Tá HĐT yêu cầu người viết trả tự do cho ông ta để dùng vào việc kêu gọi đoàn viên NDTV mang súng trở về. Người viết trả lời: ”Đã qua giải pháp hòa giải nội bộ. Nay Chính quyền Xã, Quận được Đại Tá

Tỉnh Trưởng Ủy Quyền kêu gọi các đoàn viên NDTV mang súng về với lượng khoan hồng không kết tội. Người mưu gây loạn đã có bằng chứng của Cuộc Cảnh Sát. Không bắt giữ người này thì làm sao mà văn hồi an ninh trật tự được.”

Thiếu Tá NV/HĐT ba lần thương thuyết không thành. Trung Tá TMT/TK lên trực thăng về Tỉnh. Ngày hôm sau khoảng 10 giờ sáng Trung Tá TMT/TK đáp trực thăng xuống hỏi thăm tình hình rồi lại trở về Tỉnh. Buổi chiều Đại Ủy CHT/CSQG Quận ra xã, ông ta đề nghị dùng biện pháp mạnh. Bên cạnh người viết luôn luôn có Thiếu Tá CHP/CSQG Tỉnh và Thiếu Tá HĐT. Trở về Văn Phòng quận tiếp hai Đại diện TĐ/BA. Lúc này họ đã biết thế nào là lễ độ. Hai đại diện cúi đầu chào và xin quận được nghe tiếng nói của Đại Tá Tỉnh Trưởng Phong Dinh để làm tin. Quận cho phép họ vào Tổng đài Truyền tin. Đích thân trình ý nguyện của TĐ/BA lên Đại Tá Tỉnh Trưởng. Vài phút sau họ đã được nghe tiếng nói rõ ràng của Ông: ” Giao cho Quận giải quyết .”

Sáng sớm ngày 27 tháng Chạp quận cho lệnh xã mời tất cả các gia đình có thân nhân mang súng đạn gia nhập TĐ/BA lên Cuộc CS xã. Xã trưởng, CT/HĐX đọc Lời Kêu Gọi, giải thích phân phát Lời Kêu Gọi và yêu cầu gia đình viết thư kèm theo LKG mang thư đến ban doanh TĐ/BA giao tận tay các đoàn viên NDTV. Chờ đến 4 giờ chiều không thấy có kết quả. Thiếu Tá CHP/CSQG Tỉnh xin cáo từ. Vì được tin là TĐ/BA sẽ bắt giữ ông nên Thiếu Tá HĐT đã tuyên bố là sẽ không trở lại. Trở về quận dự tiệc tất niên với Văn phòng quận và xã Thị trấn. Lúc 5 giờ chiều Trưởng Cuộc Cảnh Sát xin lệnh Quận để cho phép các gia đình được về nhà. Theo luật thì không được phép giữ quá 24 giờ.

Sau ba ngày thương thuyết kêu gọi không có kết quả. Các Trung Tá, Thiếu Tá đều cáo từ về Tỉnh. Súng đạn vẫn chưa thu hồi lại được. Nỗi lo âu của dân chúng càng gia tăng. Chỉ còn lại một mình, người viết cùng Ban NDTV đi thăm các trạm NDTV như thường lệ và về sớm hơn mọi khi.

Lời Kêu Gọi với Lượng Khoan Hồng Đạt Được Kết Quả

Sáng ngày 28 tháng Chạp lúc 8 giờ cùng với Trưởng Chi Dân vận Chiêu Hồi, Ban Nội An Tư Pháp, Trung Ủy Hỷ Trung Tâm trưởng điều hợp Bình Định Phát Triển, Ban NDTV mang theo Sổ Sự Vụ Lệnh, ấn tín giao cho Thượng sĩ Đại lớn tuổi Ban NDTV quản thủ, lên ghe máy ra xã Thanh Phú.

Cử Trung Ủy Trung Tâm Trưởng /BĐPT làm Thư Ký. Tất cả mọi diễn biến, sự kiện, các khẩu lệnh được ban ra các cấp thi hành như thế nào phải được ghi lại rõ ràng chi tiết thời gian, địa điểm, để làm bằng chứng báo cáo sau này. Vào công đường Xã, Chủ Tịch Hội Đồng Xã đã lớn tiếng phản đối lệnh mời gia đình NDTV.

Quận đã trả lời: ”Sẽ không có lần thứ hai. Lần sau nếu có quận sẽ ký Sự Vụ Lệnh cử ông và các Hội viên HĐX ra ban doanh TĐ/BA bằng mọi cách mang súng trở về.” Xã trưởng báo cho hay là Lời Kêu Gọi và gia đình tiếp tay đã có kết quả phần nào.

Cuối năm nắng vàng, tiết Xuân đầm ấm, gió Xuân thoang thoảng đưa hương trăm hoa đang khoe sắc. Hương thanh bình trong im vắng. Quận cho mở cuộc họp gồm đủ các viên chức cấp xã cùng hai Trung đội Trưởng CSDC (Cảnh Sát Dã Chiến), Chánh Hội Trưởng PGHH Quận. Tất cả đều đồng ý “Giải pháp hay nhất vẫn là: Kêu gọi và chờ đợi”. Cấp thời quận yêu cầu Trưởng Chi Dân vận và Chiêu Hồi đi cùng với HĐX đến gia đình NDTV làm công tác dân

vận. Vị này đã không tuân hành. Ngay hôm sau Tỉnh đã vội cử ngay vị Phó Ty Dân vận và Chiêu Hồi về Thuận Trung thay thế.

Khoảng 10 giờ sáng có sứ giả của TĐ/BA xin vào gặp xã trưởng và CT/HĐX. Khoảng 11 giờ trưa, quá mệt mỗi người viết vào văn phòng xã ngã lưng trên bàn giấy nghỉ trưa. Đang ngon giấc, bỗng nghe tiếng chân rón rén, người viết mở mắt thì anh nghĩa quân đến bảo: "Tụi em trưa tối nằm trên bàn này là ngủ ngay, rất ngon, rồi trước sau gì cũng bị hất văng xuống đất."

Người viết hỏi sao vậy? "Thần Hoàng Xã hất ngã, Ông Phó không bị hất xuống đất cũng là quá lạ". Anh nghĩa quân cho biết Thần Hoàng Xã được sắc phong Thần của Triều đình Nhà Nguyễn ngoài Huế nên rất linh ứng. Nhờ anh ta ra quán cóc của Bà CT/HĐX mua mấy nén nhang. Tự tay thắp ba nén nhang người viết vái rằng: "Tôi vì dân ông làm loạn mà ra đây, ông được sắc phong của giòng họ nhà tôi thì hãy vỗ an dân lành tránh nạn can qua. Gần cuối năm rồi ông thương dân giúp tôi dẹp loạn cho bá tánh được ăn Tết bình an."

Bước ra khỏi công đường xã, chiều gần cuối năm thật đẹp, đầy nắng vàng, hoa Xuân nở khắp nơi, quang cảnh thanh bình yên tĩnh, tiếng chuông chùa thanh thản từ xa vọng lại. Nhưng nỗi lo âu bao trùm lên tất cả. Dân chúng bỏ đi thật xa lánh nạn. Các giới chức xã quận đều quá mệt mỏi, cố tìm nơi mát để ngã lưng. Trong thâm tâm tất cả mọi người không mấy ai tin tưởng là loạn sẽ yên, súng đạn sẽ được giao nộp cho chính quyền trước Tết. Hai giới chức cao cấp Trung Tá Trung đoàn Trưởng là đàn anh trong PGHH đã từng làm Quận trưởng nhiều năm được ĐT/TT ủy quyền để hòa giải cũng bất thành. Thiếu Tá HĐT đã từng làm Quận trưởng gần 7 năm đã đi lại kêu gọi cũng không có kết quả. Nay ông Phó người Huế, công giáo, thực quyền không có thì làm sao có đủ uy tín để vãn hồi an ninh trật tự được. Nay các giới chức cấp Tỉnh không đến nữa thì cứ hiểu ngầm là viên Phó Quận XLTV Quận trưởng này đã thất bại trước mắt.

Càng suy nghĩ càng bế tắc, chỉ còn lại một mình gánh vác trách nhiệm an dân dẹp loạn. Nhớ đến Phật Thầy Tây An và Giáo Chủ Huỳnh Phú Sổ, người viết ngước mặt lên trời cầu xin Hai Vị linh ứng khiến cho các đoàn viên NDTV mang súng đạn trở về.

Khoảng 2 giờ chiều hai giới chức đầu xã vội chạy đến báo tin là TĐ/BA đồng ý mang súng đạn trở về. Xin cho chính quyền Xã, Tôn giáo ra ranh Tỉnh để nhận Súng Đạn và bảo đảm Khoan Hồng cho Họ.

Quận ký ngay Sự Vụ Lệnh, cho số và đóng dấu tại chỗ cho Xã trưởng, Chủ tịch HĐX, Chánh Hội Trưởng PGHH Quận. Mở cuộc họp khẩn cấp giao nhiệm vụ :

1-Xã trưởng, Nguyễn văn Hoàn, CT/HĐX, Trần Văn Kỷ cùng ông Ba Xù, Chánh Hội Trưởng PGHH do yêu cầu của TĐ/BA ra ranh hai Tỉnh Phong Dinh – An Giang đón người và nhận súng đạn.

2-Cuộc CSQG, Ban BĐPT cùng các ban ngành ở Xã ứng trực 100% bảo vệ Cơ sở.

3- Hai Trung đội CSDC ẩn vào nhà dân không được lộ diện.

4-Trạm Gác đầu ranh Tỉnh tạm thời bỏ trống.

5- Thiếu Ủy Phân Chi Khu Trưởng lo an ninh văn phòng Xã.

6- Trung Ủy Đặng Hoàng -Nam, Ban NDTV cùng các Hạ sĩ quan có nhiệm vụ thu nhận kiểm kê và mang vũ khí về quận

Yêu cầu Chi khu Thuận -Trung trình Hỏa Tốc Thượng khẩn lên ĐT/TT Kiêm Tiểu Khu Trưởng Phong Dinh:

-Trình lên Quân Khu IV là không cho bất cứ Phi cơ, Trực thăng nào bay trên không phận Xã Thạnh -Phú và Quận Thuận Trung từ lúc 2 giờ chiều cho đến khi nào Quận báo cáo Giải pháp đã hoàn tất.

-Yêu cầu Chi Khu và BCH/CSQG Quận tuyệt đối cấm và ngăn giữ tất cả các loại quân xa , dân sự , ghe tàu lưu thông về hướng Xã Thạnh -Phú từ 2 giờ chiều cho đến khi có lệnh mới.

Xã dự trữ khoản đái 10 thùng Bia Con Cọp , 10 thùng nước ngọt, 10 cây thuốc Capstan cùng 5 cây nước đá. Quận hỏi :”Các Ông thấy thế nào? CT/HĐX trả lời: ” Họ muốn về rồi.” Nhưng Chánh Hội Trưởng PGHH thì nhìn người viết với vẻ lo âu. Người viết trấn an: “Ông đi đi còn có tôi”.

Mọi người vội vã đem quà xuống hai ghe máy. Người viết bảo :”Đem theo máy liên lạc và vũ khí dấu dưới lườn ghe. Hiệu báo động ” Nếu bất trắc thì bắn liền ba tràng Carbine”, quận sẽ dẫn Phân chi khu, Cuộc CSQG, Xã đoàn BĐPT, các Trung đội Nghĩa quân, hai Trung đội CSDC xung trận khi gặp phản trắc “.

Chờ cho hai chiếc ghe máy rời bến, người viết bước vội vào hầm Truyền Tin Phân Chi Khu. Ở đây có người bạn cũ năm xưa cùng học với nhau ở trường tiểu học Trần Quốc Toản, Huế. Nay là Hạ sĩ quan Truyền tin. Đúng là tha hương ngộ cố tri, chỉ có chút tình học trò bạn cũ cũng đủ làm ấm lòng người đang gánh trách nhiệm.

Quận báo Thiếu Úy PCK Trưởng thảo sẵn một công điện đầy đủ: Các Nơi nhận, số súng đạn thu hồi để trống. PCK Trưởng hỏi:” Ông Phó không sợ bị phản phé sao? Thay vì trả lời người viết hỏi lại:”Thiếu Úy đã cho các Trung đội vào các Điểm chưa? Cho Trạm gác đầu ranh Tỉnh bỏ trống chưa”?

Bước khỏi hầm chỉ huy, chấp hai tay sau lưng bước đi thơ thẩn chờ đợi. Quang cảnh thật im vắng. Hương hoa Xuân thoang thoảng trong bầu không khí quá căng thẳng. Chỉ nghe tiếng chuông chùa từ xa vọng về trong hư không cô tịch. Trong một Sát-Na Đốn Ngộ: Tánh Phật của mình Bùng Nổ :” Không Không Hư Không Vĩnh Hằng. Một Niệm Bình An bất diệt”.

Chợt nghe nổ một tràng Carbine. Quay vội lại hầm Truyền Tin, người viết nói anh bạn: ”Đừng kêu, chờ Xã gọi. ”Quả nhiên chừng 2 phút sau nghe gọi: ” Phú Quốc, Phú Quốc đây Hồng Hà.”

– Tôi nghe Anh 5/5 có gì mà sửa vậy?.

– Dạ mừng quá thưa Phú Quốc. Các bạn đang nạp Củi.

– Hồng Hà đang làm gì?. Dạ , cụng ly, hút thuốc.

– Chừng nào thì cho ghe ra nhận Củi.?

– Một giờ sau được không?.Nhìn đồng hồ tay lúc ấy là 3 giờ 45 phút chiều 28 Tháng Chạp năm Giáp – Dần < 08/02/1975>

– Liệu có cơ bị phản phé không?. Nghe tiếng trả lời:”Thưa Phú Quốc là không”

– Các Ông là công đầu đó Hồng Hà. Nếu có biến thì sửa ba tràng.

Một giờ sau quận cho Ban NDTV ra ranh Tỉnh nhận súng. Súng đạn mang về đếm được 146 khẩu đủ loại cùng đầy đủ cấp số đạn. Như vậy là vượt quá 6 khẩu. Chỉ thị Ban NDTV đưa về kho vũ khí Quận chờ tái vũ trang. Các sĩ quan Ban, Chi đều xin về trước.

Khoảng 7 giờ tối ngồi lại một mình trong quán cóc. Từ xa đã nghe nhiều bước chân tấp nập, nhộn nhịp, rồi sau đó nào là cờ, biểu ngữ, phù hiệu, khăn nón và đồng phục TĐ/BA màu đen lớp lớp đông đảo bước ngang qua quán. Lòng người viết mừng vô hạn, tránh được nạn can qua. Đồng bào xã ấp được hưởng an lành đón Xuân

Chợt Xã trưởng đưa hai người cùng vào quán. Từ xa người viết đã ra dấu dừng quan cách. Đứng dậy mời ngồi. Xã trưởng hỏi hai người :”có biết là ai không?”. Hai người này cứ ngơ ngác nhìn nhau. Lúc ấy Xã trưởng mới giới thiệu: ” Đây là người đã ký tên trong Lời Kêu Gọi đó.” Uống với Thủ lãnh TĐ/BA, Xã trưởng một ly chào đón người về. Còn nhiệm vụ người viết phải về ngay. Trong đêm quận đã gửi báo cáo là Giải pháp đã hoàn tất cùng số súng đạn mang về. Trình xin Đại Tá Tỉnh Trưởng trả tự do cho các người liên hệ như đã hứa.

Yêu cầu Chi Dân Vận đọc thông cáo v/v thu hồi súng đạn. An ninh trật tự đã được văn hồi. Phát thanh trên toàn Quận hạt.

Ngày hôm sau, 29 tháng Chạp lúc 10 giờ sáng trực thăng đưa phái đoàn Đại Tá Đặc Trách NDTV Quân Khu IV đến Văn phòng Quận Thuận Trung. Ngoài Đại Tá còn có nguyên Trung Tá Quận trưởng mới rời Quận đầu tháng 10/1974. Trong phòng họp của BCH/Chi Khu, trước sự hiện diện đông đủ của các sĩ quan, các Chi, các Ban, nhân viên Xã Ấp, toàn Quận, quận đã thuyết trình cho phái đoàn về diễn tiến nội vụ, các giải pháp đã áp dụng và kết quả. Đêm đến phái đoàn nghỉ đêm ở dinh Quận trưởng. Đại tá, Trung Tá và phái đoàn đã nói chuyện cùng với Xã trưởng, CT/HĐX cùng các viên chức Xã, Ấp và chờ Báo cáo của Quận v/v thu hồi súng đạn văn hồi an ninh trật tự ở xã Thạnh -Phú

Sáng sớm ngày 30 Tết, sau khi đưa Phái đoàn Đại Tá Đặc Trách NDTV Quân Khu IV lên trực thăng về lại Quân khu, người viết đi ghe máy 25 km đường thủy ra Liên Tỉnh lộ rồi lên xe đò về Tỉnh. Sau khi trao tận tay Tờ tường trình và Báo cáo v/v Thu hồi súng đạn cho phòng Công văn, người viết đã được gặp Anh Phó Tỉnh. Anh rất vui mừng là người viết đã hoàn thành được nhiệm vụ, đã không phụ lòng tin nhiệm khi Anh đề cử người viết vào giải pháp này. Đàn em đã cảm ơn Anh về sự tin cậy và nâng đỡ của Đàn Anh đối với đàn em. Anh bảo ĐT/TT muốn gặp người viết .

Khoảng 11 giờ trưa được ĐT/TT tiếp. Ông bắt tay niềm nở. Cảm ơn Đại Tá đã ủy thác cho Người viết quyền Hành Chánh. Dở số tay trình bày các nguyên nhân đưa đến sự thất bại của các người đã đứng ra hòa giải. Ông lắng nghe và ngợi khen là người viết đã kiên nhẫn và cuối cùng đã văn hồi được an ninh trật tự.

Trở về lại quận, người viết tiếp hai Ông bà Thiếu Tá XLTV Chi khu Trưởng sang chúc Tết. An ninh mới được văn hồi, quận ra thông cáo: “Tuyệt đối cấm nổ súng trên toàn quận hạt trong đêm Giao Thừa. ” Suốt đêm Giao thừa cho đến sáng Mồng Một Tết ta cũng như địch không nghe nổ một phát súng nào.

Dự lễ chào cờ đầu năm Ất -Mão. Trong phần hiểu thị quận đã cảm ơn sự hợp tác chặt chẽ giữa quân dân cán chính các cấp, kết quả đã văn hồi được an ninh trật tự cho đồng bào được an hưởng mừng Xuân mới. Sau đó quận đã trao bằng khen thưởng cho Chánh Hội Trưởng PGHH Quận, các sĩ quan, Xã trưởng, CT/HĐX các viên chức Xã Thạnh -Phú đã có

công. Ký Quyết định bổ nhiệm ba Phó Trưởng Ấp An ninh ba Ấp gần Tỉnh bạn, đồng thời giải nhiệm ba vị cũ.

Sau đó đã đến nhà thờ, chùa, đình thần xã Thị trấn để cầu quốc thái dân an. Người viết đã khẩn nguyện :’ Cầu xin Thượng đế, Ông trên cho năm này đất nước được hoà bình, sinh mệnh có ra sao cũng được. “

Trở lại nhà tiếp phái đoàn đại diện các tôn giáo đến chúc Tết trong khung cảnh không có đủ bàn ghế, không trang hoàng và tất cả mọi người đều đứng.

Mười ngày sau thể theo kiến nghị của HĐX xã Thị trấn cùng các thân hào nhân sĩ và các bậc lão thành quận đã ký Ban Sắc Phong Thần Hoàng cho một Trung Thần đã hy sinh vì ngăn địch hơn 10 năm trước. Lý do: ”Các Thần Hoàng trước đây do triều đình Huế ban Sắc Phong mới có giá trị và linh ứng. Nay người viết là giòng dõi Hoàng Tộc Triều đình Huế. Đốc sự hạng nhì đương nhiệm Quận trưởng thì ký ban Sắc Phong Thần cũng có giá trị như vậy.”

Thường xuyên cho họp Ủy Ban An Ninh Quận, các nghi can không đủ bằng chứng đều được cho trả tự do ngay. Mỗi lúc xuống các Xã, quận vào thăm các nơi tạm giữ nghi can xem xét điều kiện sinh sống và xem họ có được đối xử tử tế hay không.

Xã trưởng và HĐX thường có nhiều mối bất đồng. Nhân các lễ cúng đình: ”Thượng điền, Hạ điền”, quận thường tìm mọi cách dàn xếp hòa giải giúp cho chính quyền xã vững mạnh thêm. Các sòng bài bạc dần dần bị đóng cửa, đích thân quận và CHT/CSQG Quận, cùng với Trưởng Ban Bài trừ Tệ nạn xã hội hành quân bắt giữ các chủ sòng bạc, lập biên bản cảnh cáo.

Nhóm Thương Phế Binh Quận nhiều lần muốn chiếm đất công . Khi nhận được thư mời nói chuyện, họ đều tự động ngưng lại.

Thiếu Tá nghị viên HĐT về sau này, đang từ thái độ đàn anh kẻ cả nay chuyển sang thù oán cá nhân, tìm mọi cách hãm hại người viết. Nói xấu người viết với viên Thiếu Tá tân Quận trưởng, tạo mối ác cảm bất đồng trong quan hệ làm việc.

Đầu tháng 4 năm 1975, trực thăng đưa Anh Phó Tỉnh Trưởng và Trung Tá TMT/Tiểu Khu xuống. Anh Phó Tỉnh đã chủ tọa lễ nhậm chức tân Quận Trưởng kiêm Chi Khu Trưởng Thuận Trung cho vị Thiếu Tá trong phòng thuyết trình của BCH Chi Khu.

Gia đình thất tán, mẹ già không biết ở nơi đâu. Các Tỉnh miền Trung và Cao nguyên đều thất thủ. Người viết lại về Sài Gòn ra Phú Quốc để tìm mẹ và anh chị em.

Nhận định: Từ kết quả thực tiễn qua Trường hợp Hành Chánh điển hình này, cựu sinh viên QGHC đã rút ra được một bài học sau đây :

Viên chức Hành chánh quản lý là :”Con cá vàng trong chậu thủy tinh” như lời Giáo sư Trần Ngọc Phát đã dạy: phải sống thanh liêm, phải làm gương mẫu, phải có đạo Đức, thì được ”Đức trọng Quý Thần theo phò tá”. Thượng Chánh thì làm sao mà Hạ loạn được. ”Nêu cao được chính nghĩa Quốc gia. Giữ vững tôn ty trật tự, bảo đảm an lành cho dân, tạo được niềm tin của tuyệt đại đa số quần chúng vào chính quyền thì nhân tâm cũng phục. Khi đã được lòng dân rồi thì Quốc sách phòng thủ chống Cộng chắc chắn sẽ thành công.

Phần kết luận

Mãi cho đến bây giờ người viết cũng không hiểu là tại sao mình được cử XLTV một thời gian lâu tới 6 tháng như vậy. Xin cảm ơn Thủ Tướng, Tư lệnh Vùng IV, ĐT/TT, Anh Phó Tỉnh Trưởng tỉnh Phong Dinh đã ủy thác cho người viết quyền Hành chánh.

Đây là một trường hợp Hành Chánh Điển Hình hiếm có trong một chính quyền từ trung ương cho đến địa phương hoàn toàn là quân sự. Do thực tế của hoàn cảnh đã ủy thác cho một CSV/QGHC quyền Hành Chánh. Người viết đã không làm hổ danh cho HV/QGHC, không làm phụ lòng quý thầy cô dạy dỗ. Đã bảo vệ được danh dự và uy tín cho tập thể 2500 CSV/QGHC. Lưu lại trong lòng tất cả quân dân cán chính một quận ở miền Tây chút huyền thoại về một mẫu người Hành Chánh chính danh chính vị.

Đây cũng là một trường hợp điển hình vô giá cho các sĩ quan cấp Tướng độc quyền lãnh đạo miền Nam được biết là: “Trong lịch sử Việt Nam ta kể từ thời Lập quốc và đặc biệt từ thời Nhà Trần cho đến Đệ II Cộng Hòa, các viên chức hành chánh quản trị phải được trải qua các giai đoạn :

-Bằng các đề tài Thi tuyển chọn đúng người có năng khiếu bẩm sinh. Các khóa sau cùng của Ban Đốc sự đã có số: Dự tuyển 5000 người chọn 100 (100/5000). Phần đông những cá nhân có năng khiếu bẩm sinh về quản lý việc nước thường lấy lý tưởng phục vụ quốc gia làm đầu và sống rất thanh liêm chính trực để không hổ danh là”Kế sĩ trong thời loạn”.

-Được giáo dục có học trình nhiều năm về mọi lãnh vực để có đủ kiến thức và khả năng quản trị hành chánh. Sau mỗi học kỳ phải qua được các kỳ thi sát hạch nghiêm túc. Sinh viên nào phạm trường quy: nhẹ thì cho lưu ban, nặng thì được cho nghỉ học. Có khoá sinh viên bị loại vì kỷ luật lên đến con số 20.

-Khi tốt nghiệp phải qua được kỳ thi mãn khóa gặt gao.

-Phải được thụ huấn và tốt nghiệp khóa sĩ quan Trung đội Trưởng .

Không thể như các sĩ quan quân đội đã có quan niệm sai lầm là bất cứ ai cũng có thể cai trị dân được. Ngoài khả năng hành chánh ra còn phải biết thương dân lấy đức công bằng, thanh liêm chính trực làm trọng thì dù ở bất cứ hoàn cảnh nào người gánh vác việc nước cũng đều có được :”Đức Trọng Quý Thần Theo Phò Tá .”

Thời đại quân chủ đã qua rồi. cá nhân người viết cũng không có một chút quyền lực huyền bí gì, chỉ là một kẻ tầm thường bị các sĩ quan khinh khi, các người gây loạn cũng coi rẻ. Đến khi được giao phó thì đã chu toàn được công việc.

*”Một cánh én không làm nên nổi một mùa Xuân,
nhưng một đóa mai vàng cũng báo hiệu mùa Xuân vậy.”*

Thiền sư Thích Mãn Giác đời nhà Lý đã viết:

*”Cứ ngỡ Xuân tàn hoa rụng hết
Đêm qua sân trước một cành mai.”*

Tiếc thay vận nước đã an bài, lịch sử đã sang trang. Những ai thường trăn trở vì quốc gia dân tộc xin đốt nén hương lòng cầu xin Hoàng thiên Giống nòi độ trì cho quê hương Việt-Nam sớm có ngày người dân lành được An hưởng cảnh Thái Bình Thịnh Trị .

Trước khi kết thúc người viết xin gửi đến quý bạn đọc hai bài thơ:

Đạo sĩ

*Ung dung thế sự dậm hồng
Gót trần phiêu bạt bao dung lòng người
Giang sơn một gánh biển đời
Hư không thanh thản thanh thoi vĩnh hằng*

Bồ-Đề Đạt -Ma

*Đạt -Ma vượt biển Đông
Pháp Phật độ pháp không
Pháp không chuyển pháp pháp
Ngộ pháp cát biển Đông*

Tôn Thất Hùng, Đốc sự K12
Trung Úy K1/68
Ngày 16/05/2023

Hồi Ký Đời Phó Quận: Bắt Bạc Đầu Năm 1969 ở Dak To

*” Tuổi trẻ nước còn lo ngăn giặc
Bạch đầu vong quốc nhớ cố hương”*

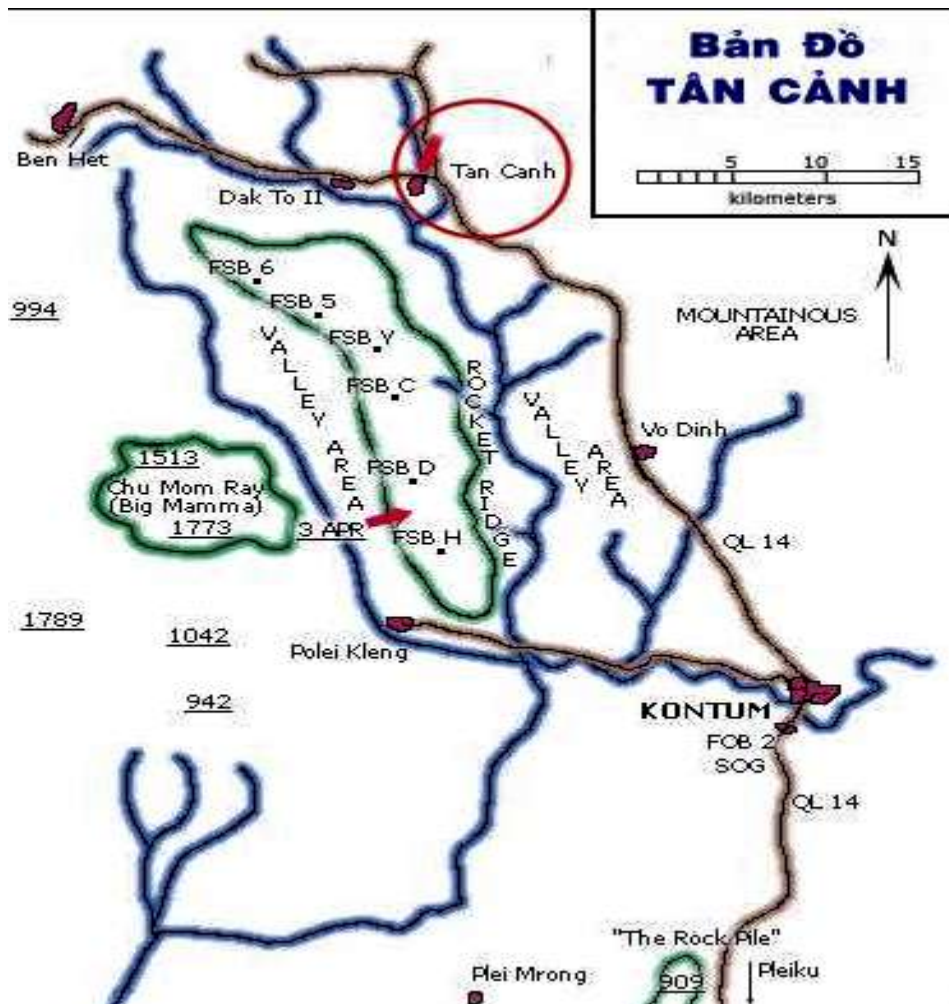
“Xin đọc hồi ký, đừng quan tâm đến người viết”

Lý tưởng đã khiến cho nhiều người dám làm những việc mà bình thường ai đó dù cho được uống thuốc liều cực mạnh cũng chưa chắc đã làm .

Lúc đầu vẫn nghĩ là 21 tuổi tốt nghiệp HV/QGHC là chuyện thường tình, mình được may mắn thì những ai đồng lứa tuổi với mình cũng được may mắn như vậy. Tháng 10 năm 1968 sau khi tốt nghiệp khóa 1/68 SQTB/Thủ – Đức, người viết đang vào tuổi 22. Thích đời sống năng động, không hợp với công việc ngồi bàn giấy, người viết xin đi làm ở quận Đak-to.

Trung tuần tháng 10/1968 Thiếu Tá Lò Văn Bảo, quận trưởng kiêm Chi khu trưởng Đak-to đã đón người viết lên trực thăng về quận đường. Sau năm 1968 Đak-to là địa danh mà cả báo chí thế giới đều biết tiếng là ” The Hell of Đak-to tạm dịch “Hỏa ngục Đak-to”.

Thiếu Tá Bảo, người Thái trắng ở Lai châu, tốt nghiệp khóa 8 Võ bị QG/Đà-lạt, từng làm Tiểu đoàn trưởng nhiều năm ở trung đoàn 42 Biệt – lập thuộc sư đoàn 22. Căn cứ trung đoàn ở thị trấn Tân -Cảnh, vấn đề an ninh chung cho vùng Đak-to, Tân -Cảnh và toàn vùng biên giới hoàn toàn tùy thuộc vào quân chính quy là trung đoàn 42 và chi khu Đak-to.

Trung -đoàn trưởng là Trung Tá Đinh Thế Thoại, người thương du Bắc Việt như Thiếu tá Bảo, nên hai vị sĩ quan chỉ huy này luôn luôn có mối giao tình mật thiết. Ngày lễ xuất quân của Tiểu đoàn 4 do Thiếu Tá Danh, Tiểu đoàn trưởng xuất thân khóa 16 Võ -bi QG/ Đà-Lạt được cử hành trọng thể, trên khán đài chủ lễ ngoài Trung-tá Trung đoàn trưởng còn có sự hiện diện của Thiếu tá Bảo và người viết.

Thiếu tá Bảo biết đãi người, đi đâu ông cũng ngồi ở ghế tài xế và ghế trưởng xa ông dành cho người viết, khi lên Trung tá ông vẫn dành ghế trưởng xa cho người viết. Nhờ dựa hơi vào Thiếu tá Bảo, vì vậy những lần yến tiệc hoặc có quan hệ công vụ với các sĩ quan các cấp của trung đoàn, người viết đều được các sĩ quan và binh sĩ thuộc trung đoàn nể trọng.

Ở đây người viết đã gặp Trung Tá Đỗ Hải, con bác Đỗ Đồng ở cùng đường với người viết. Binh lính trung đoàn phần đông là các binh sĩ đã có nhiều năm kinh nghiệm và dày dặn tuổi đời lính từ các quân chủng nổi tiếng Nhảy dù, TQLC, Biệt kích, BĐQ nên gan dạ và rất khó khuất phục họ. Những lần đến Tổng Kon' Hring làm việc với các viên chức xã ấp thường gặp một số quân nhân. Những người lính này thường hỏi xin uống vài chai bia, người viết thường kêu sĩ quan tháp tùng buộc họ phải bỏ hết súng đạn và nhất là lựu đạn mới cho vào uống. Trước đây vài lần đã xảy ra vụ "rút kíp nổ bỏ lựu đạn vào ly bia" tranh nhau uống, lựu đạn nháy ra nổ ban xác.

Gần Tết Kỷ -Dậu, 1969 trong chương trình bài trừ tệ đoàn xã hội, Trung Tá tỉnh trưởng Kontum Nguyễn Hợp Đoàn đã ra lệnh là phải cấm đánh bạc, ông nói đến nạn cờ bạc ở thị trấn Tân-Cảnh, trước khi về làm tỉnh trưởng ông đã làm Trung đoàn trưởng trung đoàn 42. Về lại quận đường Dak-to. Thiếu tá Bảo không nói gì, có lẽ vì ông đã làm Tiểu đoàn trưởng thuộc

trung đoàn 42 nhiều năm, và những sòng bài bạc cũng có người đỡ đầu nên ông không có ý kiến gì.

Ngày mồng 1 Tết năm Kỷ Dậu, sau khi dự lễ chào cờ đầu năm người viết ngồi xe Jeep xuống Tân Cảnh, quân phục chỉnh tề, cầu vai trái huy hiệu QGHC chữ vàng nền đen phù hợp với màu bảng tên chữ vàng nền đen của khóa 1/68. Không mang quân hàm. Nhìn vào đồn gác Quân vụ vẫn thấy bóng anh trung sĩ quen thuộc, anh đưa tay chào vui vẻ. Vừa chào lại đáp lễ vừa nhìn ngay khu đậu xe trước chỢ thì ôi thôi quá xá binh lính, vợ con chen nhau vào các bàn bầu cua cá cọp, sóc đĩa, và tài xỉu, thậm chí còn có cả vài sĩ quan cũng chen nhau vào bài bạc.

Không thấy bóng dáng của bất cứ cảnh sát viên nào. Đúng vậy, cảnh sát vào thì chỉ được ăn đòn mà thôi. Quân sự thì ngu gì mà Trưởng chi cảnh sát nhảy vào. Bước xuống xe từ từ tiến vào sòng bầu cua, tay cầm khẩu P38 ngắn nòng, bước đầu còn chen chân, bước thứ hai thì vài quân nhân nhận ra người viết nên nhường người viết bước vào. Chủ bàn là đoàn trưởng Nhân dân Tự vệ Ba Thai, người viết bảo: “Ai đặt tiền thì rút lại ngay, chậm thì thu giữ làm tang chứng.” Ông theo tôi về chi cảnh sát “. Giật bàn giấy bầu cua rồi người viết bước ngay, không một quân nhân nào có phản ứng, bước ra khỏi sòng chợt thấy trung úy phát ngân viên trung đoàn đang có mặt, người viết bỏ đi ngay. Sang sòng bài thứ hai, chủ sòng là quân nhân. Người viết cũng chụp lấy bàn bầu cua rồi bỏ đi. Vài sòng còn lại thì tự tan sòng .

Đêm hôm sau Trưởng chi cảnh sát đề nghị đi bắt bạc ở một sòng có đỡ đầu. Sau khi đã thông báo cho trung đoàn là sẽ có tiếng súng nổ vì hành quân cảnh sát, người viết và trưởng chi Phạm văn Luyến (đã tử thương trên dốc Đak-ma năm 1971) đã bao vây nhà chứa bạc. Khi tiến vào nhà vây bắt thì hóa ra, người chủ sòng là nghĩa quân lái xe Chevrolet cho người viết... !!!

Tôn Thất Hùng

Hồi Ký Đời Phó Quận: Kỷ Niệm với Chuẩn tướng Mạch văn Trường

Ngày tháng ở quận Thuận Trung tỉnh Phong Dinh.

“Xin đọc hồi ký, đừng quan tâm đến người viết“

Kỷ niệm với Chuẩn tướng Mạch văn Trường

Sáng thứ hai trong những ngày cuối tháng 6 năm 1974. Vừa bước qua cây cầu sắt vài bước trên đường đến hội trường để họp về việc tổ chức bầu cử thì từ xa đã thấy bác Hai Trí tay trái cầm tờ báo vẫy vẫy, tay phải vừa chỉ chỗ trong tờ báo vừa kêu “Ông Phó”, “Ông Phó”. Giật mình. Ai tố cáo gì mình đây? Vừa đổi sang Cờ Đỏ, Thuận Trung mới có 3 tháng, chưa quen việc, chưa nóng chỗ, mỗi ngày đều phải đối phó với ông Trung Tá Quận Trưởng vốn trước đây từ chối không nhận mình, mãi nửa tháng sau mới chịu vì Đại Tá Tỉnh Trưởng bắt buộc. Lý do: Đồng môn khoá sau đã bỏ quận đường về Sài – Gòn ăn Tết bất tuân lệnh ứng trực 100/100.

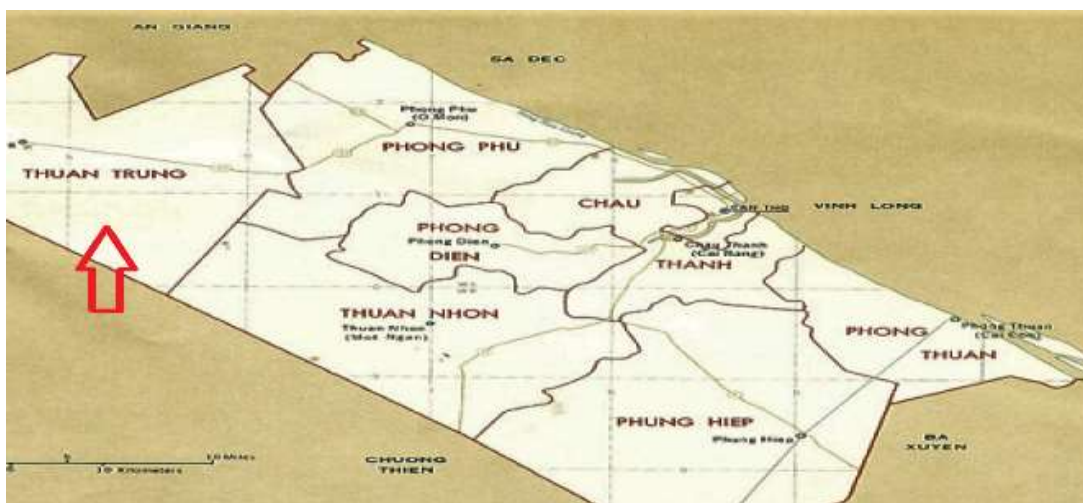
Người viết tăng nhịp bước về hướng bác. Bác đã mở sẵn trang 3 tờ nhật báo: Trắng Đen, giật tít lớn :” Phó quận trưởng chính hiệu con nai vàng mà còn bị làm tiền huống gì là dân “. Nội dung bài viết không đúng với diễn tiến. Phóng viên đã xuyên tạc sự thật làm mất lòng dân. Sau khi được đọc từng chữ một suốt gần hai cột của bài tường trình người viết tự hỏi ” Sự thật đã xảy ra rõ ràng, người viết là đối tượng, sự kiện đã xảy ra với sự chứng kiến của Xã

trưởng, Chủ tịch Hội đồng Xã, Phó Xã trưởng, Thiếu Úy Trưởng Cuộc Cảnh Sát, Thiếu úy Phân chi khu Trưởng và vài Hội viên Hội đồng Xã, thì Phóng viên Tờ Báo Trắng Đen ngài đã ở đâu mà viết một bài tường trình sai sự thật và bôi bác chiến sĩ như vậy?.

Điều này chứng tỏ Quyền Tự Do Báo chí đã đi quá giới hạn cho phép, bài báo là nhát dao đã đâm sâu lưng chiến sĩ làm cho mất lòng dân không có lợi cho chính nghĩa VNCH. Chính ngay trong hàng ngũ chính quyền viên chức có người đã phản bội làm tay sai cho giặc cộng, viết xuyên tạc sự thật. Chừng ba ngày sau, được anh Chánh văn Phòng Tỉnh yêu cầu ra Quận đường Phong Phú gặp Đại Tá Chánh Thanh Tra Sư Đoàn 21 Bộ Binh.

Quận đường Thuận Trung nằm ở vị trí không mấy an ninh. Phải mất 25 Km ngồi ghe máy mới ra đến văn phòng quận Phong Phú. Một tháng trước đây, tháng 5/1974, người viết cũng đã phải về Toà Hành Chánh tỉnh để tiếp một Giám sát viên từ Giám Sát Viện về Thuận Trung để điều tra Trung Tá Quận Trưởng nhận tiền v/v cấp giấy phép cho xây cất bất hợp lệ. Thay vì trực tiếp vào văn phòng Quận để điều tra, tìm hiểu gặp các đương đơn và bị đơn là Trung Tá Quận Trưởng, Xã trưởng xã Thị trấn tại chỗ, thì ông Giám sát này lại nhờ Toà Hành chánh Tỉnh gọi Phó Quận về Tỉnh để điều tra. Sự kiện này cho thấy Giám Sát Viên có dám thực hành nghiêm chỉnh chức năng được giao phó?.

Ngồi “Võ lã“, ghe gắn máy Kohler đến khoảng 11 giờ sáng cuối tháng 6/1974, ghe cập bến tàu của Quận Phong Phú. Đoàn anh Võ Trung Hải K11 Phó Quận ra đón và đưa vào một phòng tiếp tân, phòng này nằm sát bờ sông Ô-Môn thoáng mát và yên tĩnh. Đã có Trung Tá Lê Văn

My, Quận Trưởng và một người tầm thước mang quân hàm Đại Tá. Đại Tá Mạch Văn Trường còn rất trẻ, ông sinh năm 1936, xuất thân từ khóa 12 Võ Bị Đà Lạt, từng làm Tỉnh trưởng Long-An, sau đó là Trung đoàn Trưởng. Ngày 26 tháng 4 năm 1975 khi lên Tướng ông là một trong những chuẩn tướng trẻ của Quân lực VNCH. Sau khi bắt tay chào hỏi rất niềm nở và dễ có cảm tình, ông vào đề ngay.

Chuẩn tướng Mạch Văn Trường

Đại Tá Trường: Một ly nhỏ consumption Martell, 1 lon Coca, trong khi ba người còn lại thì mỗi người 1 ly "consumation", 1 chai Soda.

Đại Tá Trường: Thế nào ông Phó? được biết anh còn là sĩ quan Trung Úy, là người trong cuộc đọc qua bài tường thuật anh thấy như thế nào? Ông Tướng Tư Lệnh sau khi đọc qua bài báo, Ông vội nhờ tôi xuống gặp anh đây.

Cạn một consumption hớp một hớp Coca. Điều này lạ vì tất cả mọi người khi uống VSOP (Very Special Old Particular) Champagne đều uống với Soda mà Đại Tá thì uống với Coca cola. Còn thêm lạ một điều nữa là cứ sau nửa giờ thì Đại Tá lắc đầu một cái, cổ xoay về hướng bên trái. Chu kỳ lắc cổ cứ tuần tự như vậy.

-Dạ, Đại Tá. Sau khi đọc từng chữ một hết toàn bộ bài báo tôi rất bức xúc vì Tờ Báo Trắng Đen đã xuyên tạc sự thật đẫm máu sau lưng chiến sĩ làm mất chính nghĩa VNCH. Dù quá bận rộn với công việc nhưng tôi sẽ phải viết một bài phản ánh sự thật cho toàn thể đồng bào chiến sĩ và viên chức trong nước biết về bài báo cũng như yêu cầu tờ báo Trắng Đen xin lỗi trước công luận.

Đại Tá Trường: "Anh thấy thế nào thì trình bày rõ ràng cho tôi biết với trách nhiệm Chánh Thanh Tra Sư Đoàn 21 Bộ Binh tôi sẽ làm tờ Tường Trình cho Tướng Tư Lệnh Sư Đoàn và Tướng Tư lệnh Quân Đoàn IV biết. Sau đó tùy theo Quân Đoàn, chúng tôi sẽ nói chuyện phải trái với Tờ Báo Trắng Đen.

Người viết: Nay được sự quan tâm của Đại Tá tôi xin trình bày nội vụ như sau. Trung tuần tháng 6 năm 1974, Cộng quân đã tấn công vào các ấp gần kinh Bà Đàm Thác Lác, nơi mà cố Trung Tá Lưu Trọng Kiệt đã hy sinh). Trung Đoàn 33, Sư Đoàn 21 đã hành quân phối hợp với chi khu Thuận Trung, giải vây và tái chiếm các ấp đã mất. Đại Úy Toại, Chi khu phó bị thương

nhẹ, Đại Úy Thảo Trưởng ban III bị mảnh pháo vào tay trái làm bay mất chiếc đồng hồ Seiko. Đại Tá Nguyễn Văn Biết Trung đoàn Trưởng 33 bay trực thăng xuống chi khu Thuận Trung. Trong vai trò Phó Quận, người viết đã vội ngồi ghe máy xuống Xã Thới Lai. Một cuộc họp bất thường đã diễn ra giữa Phó Quận và quân cán chính xã Thới Lai về việc vận hồi an ninh và cứu trợ đồng bào bị cháy nhà vì chiến tranh.

Khoảng 12 giờ trưa, đột nhiên anh nghĩa quân Thời tài công ghe máy hốt hoảng chạy vào hội trường, anh lắp bắp:

” Họ lấy ghe rồi “.

Người viết không hiểu nên hỏi lại :

” Họ là ai mà lấy ghe của ai ?”

Anh Thời không biết là ai, chỉ bảo “theo em”.

Người viết bước vội theo anh tài công, cả hội trường nhốn nháo theo sau về hướng bến tàu Thới Lai.

Trên chiếc ghe “Võ Lãi” mà người viết thường đi, hiện diện hai quân nhân binh phục màu đen, tóc dài, mặt lì lợm, hai khẩu AK 47 nằm kề bên 4 thùng Bia con cọp, cùng hai em gái hậu phương. Một quân nhân đang cuốn dây giựt cho máy nổ, máy không nổ. Với kinh nghiệm đối phó với các quân nhân dữ dằn, ba gai trong thời gian ở Đak-Tô, người viết nhận ra các quân nhân này thuộc đơn vị ở đầu tên mũi đạn. Không cần nhìn lên bờ, vẫn tiếp tục giựt máy. Người viết trong chiếc áo sơ sinh màu trắng, sau lưng là hai sĩ quan Thiếu Úy cùng toàn bộ viên chức đầu Xã. Vẫn chờ đợi một phút hai phút, chiếc ghe máy không nổ. Im lặng, chờ cho một quân nhân nhìn lên bờ. Người viết nói:

” Tôi là Phó Quận Trưởng Thuận Trung. Hồi sáng tôi đã họp cùng Đại Tá Trung Đoàn Trưởng 33 của anh. Các anh thuộc đơn vị nào của Trung Đoàn 33 ? Đưa mắt nhìn tất cả, anh quân nhân này bảo:

” Chúng tôi thuộc Đại Đội Trinh Sát “.

Người viết ” Các anh cần ghe đi về đâu?”

” Về Kinh Bà Đàm Thác Lác”

Người viết ” Các anh chờ tôi đón ghe dân, đưa các anh đi. Các anh hứa với tôi và viên chức xã là khi đến nơi không được giữ ghe dân lại.

Quân nhân: ” Dạ , chúng tôi hứa”

Quay lại nhìn xã trưởng Người viết bảo ” Ông cho đón ghe dân, đưa qua chỗ trạm xăng đổ đầy đi và về. Nhờ công nho xã chút lộ phí.

Trên sông ghe máy đi lại nhiều và đây rồi cảnh sát xã đón được một ghe quen có thủy trình về Bà Đàm Thác Lác.

Mặc dù chủ ghe cho đi không, vì muốn giúp lính, nhưng xã trưởng vẫn bảo bác cứ đổ đầy bình cho phải việc.

Ghe quay lại cặp bến. Hai quân nhân, hai em gái hậu phương, bốn thùng bia đều được chuyển sang ghe dân.

Trước khi chia tay hai quân nhân đã cảm ơn và đưa tay chào tất cả mọi người.

Sự việc diễn ra trong chừng khoảng 30 phút.

Câu chuyện vừa hay vừa tế nhị, tất cả mọi người đều uống cạn chai Martell cổ lùn. Cứ sau nửa giờ là cần cổ của Đại Tá Trường lắc về bên phía trái. Về nhà mở sách “Nhân tướng học của tác giả Hy Trương“. Sách đã viết rằng : ” Tướng lạ ” Cứ sau nửa giờ mà cổ lắc về bên trái là nét tướng “Kháo Sơn Chi Hồ “. Dịch nghĩa ” Con Cọp ra đồng bằng muốn về lại Núi Rừng “. Khi nào công danh lên Tột đỉnh thì tai họa đến. Ngày 26 tháng 4 năm 1975 được lên Chuẩn Tướng, ngày 17 tháng 5 năm 1975 thì bị bắt đi tù 17 năm. Ra tù năm 1992, cuối năm 1992 di cư sang Mỹ. Ông mất ngày 30/6/2021 tại Hoa -Kỳ./.

Tôn Thất Hùng

Nguồn: <https://qghc.wordpress.com/category/hoi-ky/page/3/>

www.vietnamvanhien.org

An Lạc & Tự Chủ

VIỆT NAM VĂN HIẾN

www.vietnamvanhien.info

TỦ SÁCH VĂN HIẾN TRÊN MẠNG VỚI HƠN 12400 TÁC PHẨM & TIẾT MỤC